

Hon vågar att komma nära med hjälp av kameran. Nu möter du henne en gång i månaden i NWT:s Helg. Filmaren Sara Broos hittar inspiration i Berlin men hjärtat och livet finns i Fryksdalen.

Om empati

Jag läser om människor som blir av med sitt jobb, som tvingas sitta i karantän och som desperat försöker få tag på handsprit som är slut i hela landet. Jag läser om corona i varenda nyhetsartikel och resten av alla katastrofer i världen lyser med sin frånvaro på löpsedlarna. Panik råder och kanske är paniken och rädslan ett större hot än själva sjukdomen i sig. Jag ser bilden av en ung syrisk pappa som förtvivlat försöker skaka liv i sin dotter, en baby på några månader som fått i sig tårgas vid turkiska gränsen. Jag ser bilder på gråtande fäder och mödrar som håller sina barn tätt intill sig. Jag hör historier och läser om alla de tusentals som drunknat på Medelhavet. Jag ser Jimmie Åkessons bild på sociala medier där han leende gör tummen upp och skriver

”Jag och Micke rullar (flyger) mot nya äventyr”. Ute på pr-resa för sitt parti. Vilket fantastiskt tillfälle!

Kanske locka fler väljare. Genom att gå omkring bland förtvivlade människor vars enda val har varit flykten. Obekymrat dela ut flygblad iförd jacka med SD-emblem, till krigets offer med uppmaningen att ni är utlämnade åt ert eget öde, ni är inte välkomna till oss. Signerat svenska folket och SD.

Hur kommer man ens på tanken att åka ner för att posera för kameror och dela ut flygblad till människor som fått sina liv söndertrasade, som attackerats med tårgas och behandlas som kriminella, för att de flytt för sitt liv, lämnat ett inferno bakom sig, för att de inte haft något val. Jag undrar om det inte krävs en iskyla och total empatilöshet för att klara av en sån sak. För att ens kunna genomföra det. Men förtroende för SD ökar enligt SIFO:s undersökning i mars. Jimmies taktik funkar verkar det som.

Samma dag som en man som försökte ta sig över gränsen mellan Turkiet och Grekland blev skjuten till döds och små barn attackerats med tårgas av gränspoliserna poserar moderatledaren Ulf Kristersson klädd i jägarmundering och armarna i kors med texten STÄRK GRÄNSEN! Märket på kepsen signalerar att han är nån som jagar med stil. Ett märke som bärs av de som har råd. Krigsretorik som påminner om SD:s Mattias Karlssons ”Seger eller död”. Jag ser grekiska kustbevakningen som skjuter mot en gummibåt med människor som förtvivlat ropar på hjälp. Det sitter barn i båten. De har flytt för sitt liv. De möts av tårgas och kulor och så flygblad från Jimmie.

SD:s lokala ordförande i Tingsryd poserar på Facebook med texten ”Håll gränsen. Tingsryd är fullt!”.

Jag läser i Smålandsposten (2020-03-11) att kommunledningen tar avstånd från uttalandet och att det ”skadar kommunen”. I 50 år har Tingsryd kämpat mot avfolkning, men SD säger att det är fullt. Tingsryd är en glest befolkad kommun i Småland, en av de glesast befolkade i Sydsverige. Enligt SCB har befolkningen sedan 1968 minskat med tretusen - en femtedel (18 procent) och har runt 12 000 invånare. Enligt det kommunala bostadsbolaget finns ett trettiotal lediga bostäder att hyra, och det finns gott om fastigheter på marknaden. Befolkningen blir allt äldre och de yngre flyttar, som det ser ut på så många småorter på landsbygden.

I kommunens budget för 2020-2021 föreslås åtgärder för hur man ska få de flyktingar som placerats i Tingsryd att vilja stanna. Jag undrar varför de ens skulle vilja stanna i en så fientlig miljö där så många röstar på SD och vill ha bort dem. Tingsryd är inte fullt och har aldrig varit. Det handlar bara om rasism. Att bevara Tingsryd vitt.

Sverige är stängt. Vårt glesbefolkade land är fullt. Är det verkligen så? Sverige skulle inte klara sig utan invandring och vår land är delvis uppbyggt av turkar, finnar och jugoslaver genom arbetskraftsinvandring.

Läser på Facebook inläggen i gruppen ”Jag är 2015”, alla otroliga historier från de som flytt sitt land och skapat ett nytt liv i Sverige. USA är ett land som är uppbyggt av invandrare och bygger på mångkultur. Jag ser på ”Jills veranda” på SVT, avsnittet med Shima Niavarani som delvis handlar om konsekvenserna av Trumps politik. Hur den skapat splitting och spätt på främlingsfientlighet och rasism i landet. Jill och Shima möter en mor och son från Mexico som invandrat till USA och lever i konstant rädsla på grund av främlingsfientlighet till följd av Trumps politik. Jag läser i DN om hur i spåren av virusutbrottet i Kina vittnesmål kommer in om att personer med asiatiskt utseende utsätts för rasistiska påhopp. I Frankrike uppmärksammas problemet under hashtaggen #JeNeSuisPasUnVirus (jag är inte ett virus).

Så mycket enklare att utse syndabockar. Försöka plocka politiska poäng genom att som M och KD kritisera regeringen och föreslå att ge sig ut på valturné istället för att samarbeta. En idé som snart lades på is.

I Italienska staden Siena sjunger människor tillsammans från sina balkonger.

Kanske är istället just nu samarbete och solidaritet den bästa bromsmedicinen.

Det handlar inte om politisk färg. Inte om självgodhet eller blåögdhet. Det går bortom allt sånt. Det handlar om humanitet. Om empati. Inte bara när vi själva riskerar att drabbas av coronavirus eller personliga tragedier utan även om de som förlorat allt och ser sitt land bombas sönder och inte har något annat val än flykten.

Itider av kris finns fantastiska exempel på solidaritet. Man tvingas välja sida. Och på något sätt är det ändå hoppigivande att se hur människan har förmåga att mobilisera sig och samarbeta när man måste. Inte alla dock... De som köper upp all handsprit tänker kanske inte på att om ingen annan kan hålla hygien riskerar de själva att smittas hur rena deras egna händer än är. Människor erbjuder sig att hjälpa de som sitter i karantän med att handla, iransk sjukvårdspersonal dansar för de intagna iklädda skyddsmasker. I Italienska staden Siena sjunger människor tillsammans från sina balkonger. I kris och rädsla antingen splittras människor eller förenas. Vi är alla del av samma brinnande jordklot. Oavsett nationsgränser. Världen är global och denna kris angår oss alla.

Samtidigt som vi oroar oss för om toapappret ska räcka och inte tar i hand av rädsla för att smittas dör hundratusentals människor i världen av svält.

Samtidigt kommer de flesta av oss komma väldigt lindrigt undan från corona, även om börserna rasar och det innebär en ekonomisk katastrof. Men än så länge lever vi. Än så länge behöver vi inte lämna vårt hem och de vi älskar för att riskera vårt liv på Medelhavet och mötas av flygblad med informationen att vi inte är välkomna.

Att vi är utlämnade åt vårt eget öde. Kanske är detta ett tillfälle att vakna upp och få tid att reflektera över våra liv, vad som är av verkligt värde. Kanske är det ibland först när man riskerar att förlora något som man verkligen uppskattar allt man har. Kanske är det först när vi själva riskerar att drabbas av katastrof som vi också kan leva oss in i andras öden.

Jag läser ett inlägg på Facebook: ”Till dig som bunkrat 28 paket pasta, till dig som letar handsprit på svarta marknader, till dig som bär ansiktsmask och planerar att ta dina barn till ett coronafritt område. Döm aldrig någonsin de som flyr från krig och förtryck.”

Fågeln väljer flykten. Vi valde den icke.

Flykten valde oss. Därför är vi här.

Ni som ej blev valda - men ändå frihet äger, hjälp oss att bära den tunga flykt vi bär!

Bojan väljer foten. Vi valde att vandra.

Natten var barmhärtig. Nu är vi här.

Ni är för många, kanske den frie trygge säger.

Kan vi bli för många som vet vad frihet är?

Ingen väljer nöden. Vi valde den icke.

Den valde oss på vägen. Nu är vi här.

Ni som ej blev valda! Vi vet vad frihet väger!

Hjälp oss att bära den frihet som vi bär!

(”Flykten valde oss”, Stig Dagerman 1953)

Sara Broos

